

LLETRES

Cels de cotó i sofre

TEXT: DAVID SERRANO

La ràdio i l'atzar. Dos conceptes aparentment sense vinculació directa dintre cap camp semàntic. Blanca Busquets no només els analitza amb el seu precís estilet literari per treure'n el màxim de profit, sinó que els vincula de manera inexorablement necessària. Es palpa, es nota, se sap, si es coneix la Blanca, que es tracta de dues de les seves passions. Passions situades al límit, com li agrada portar les situacions i els seus personatges, que es belluguen per les pàgines portats per un destí implacable contra el qual es remouen inútilment, intenten fugir dels seus propis mots, de les seves pròpies pàgines, però a qui Busquets espren i sotmet a fi de dur-los fins on ha pretès: l'abisme.

Busquets, ja amb una trajectòria suficient per merèixer un estudi diacrònic, torna al primer pla després del celebrat *El jersei*, perquè troba en aquestes dues passions obsessives una matèria que no només domina amb elegància sinó que la reconeixem enjogassada, gaudint, fruint i xalant de valent en un món que no només és el seu realment, sinó que també l'ha fet seu literàriament. I això es nota en cada paraula, en cada digressió, en cada *flash back* buscat per mantenir el joc de l'atenció i la tensió dramàtiques.

Quan era petit, per raó de malalties, tenia en Tintín com a referent absolut, i em llegia i rellegia centenars de vegades al llit els seus llibres. Vaig arribar a la conclusió, però, que les situacions atzaroses que sempre resolien els conflictes eren inversemblants, impossibles em deia llavors, un tap de bassa.

En fer-me gran, però, quantes vegades no he pensat com n'estava d'equivocat. En llegir la novel·la de Busquets he retornat a aquests pensaments per certificar-me en la meua greu equivocació, que no pocs problemes m'ha dut al llarg dels anys.

La vida, per una situació tan atzarosa com una equivocació, pot prendre un camí veritablement impensable, com li succeeix al protagonista masculí de la novel·la, en Sergi, un locutor mediàtic. Jean Arp em renyaria si em sentís parlant d'atzar com una qüestió de casualitat, i potser tenia raó. Les seves lleis de la natura alguna cosa hi deuen tenir a veure, perquè, per atzar o per causalitat, sovint es retornen o se situen les coses allí on cal que estiguin, o on es mereixen estar, aneu a saber...

I deia protagonista masculí, perquè, si bé és l'objecte de focalització de la veu, el seu caràcter pretesament egocèntric i decidit es dilueix progressivament com terròs de sucre en cafè espès sota l'influx del veritable caràcter de la novel·la, el de la Cristina, una no-ningú convertida en *femme fatal*. Aquesta, a la inversa que el seu antagonista, es solidifica progressivament a partir de l'espessor d'un passat terrible que passa de no permetre entreveure'n la sortida, a presentar-se cristal·linament. Mentre un es perd en la foscor espessa, l'altra sura decidida i lleugera vers la llum. I sempre el passat, el passat com a reflex dels neguits més inconfessables que, un dia o altre, ja sigui per atzar o per les lleis implacables de la natura, reapareix per obligar a prendre decisions, a assumir allò que hem eludit o a deixar que ens enfonsi definitivament. Busquets excel·leix en la seva capacitat d'anàlisi, de buscar en el trencaclosques de la memòria allò que ens fa dèbils, allò que ens converteix en vulnerables, i, alhora, allò que ens permet superar les nostres pors, els nostres tabús, i treure forces d'allí on no semblava que n'hi hagués per tal de tirar endavant.

Els seus personatges es revelen contra la infelicitat i lluiten per sostreure's el sentiment de culpa per la infidelitat, la caiguda en les addiccions, les accions inconfessables. Tots lluiten, es regiren brusquement, però, en el fons, ho fan tot sols, ja sigui per decisió pròpia o per les circumstàncies. Éssers en societat, fruit de la societat de la comunicació, que prenen consciència de la seva terrible sensació de solitud en la feina, en la parella, en la malaltia, entre els amics. Éssers patèticament humans, amb els seus cels i els seus aromes de sofre socarrimat. I, a mesura que van prenent consciència, es van apareixent més despullats de les convencions socials que els empresonen la consciència i l'acció. És així, finalment, que poden afrontar el destí que han forjat. Un cel de cotó o sofre.